

Johnny de Mol

'De kracht van mensen met Downsyndroom is hun authenticiteit'

De wereld van Downsyndroom kan de laatste jaren niet om Johnny de Mol heen. In 2008 begon hij met de serie 'Down met Johnny' op Veronica, in 2011 gevolgd door 'Down met Johnny rocks!'. Daarna volgde een overstap naar RTL, voor het programma 'SynDROOM', wat hem in 2015 een Gouden Televiziering opleverde. Waar komt zijn belangstelling voor Downsyndroom vandaan?

- *Tekst: Philip Reedijk. Foto's: Maas Communicatie.*

De Mol: 'Ik ben opgegroeid met iemand met Downsyndroom in mijn familie. En mijn moeder zet zich al zolang als ik mij kan herinneren in voor mensen met Downsyndroom. Van haar heb ik ook meegekregen dat iedereen gelijk is en dat je zo'n speciale groep niet specialer moet maken door ze anders te behandelen.'

'Mijn eerste professionele ervaring met Down was een jaar of tien geleden, voor het programma 'Jong'. Ik was uitgenodigd bij een toneelschool voor mensen met Down, in Den Haag. Als verrassing zou ik meedoen met een improvisatiescène van een jongen en een meisje met Down. Ze speelden een stelletje, waarvan de jongen er achter was gekomen dat z'n vriendin vreemd was gegaan. In deze scène had ze net verteld dat haar 'lover' langs zou komen en daar maakte hij zich

natuurlijk nogal kwaad over. Ze wisten alleen niet dat ik de rol van de nieuwe vriend zou spelen. Dus de bel gaat, hij stormt kwaad naar de deur, trekt 'm open, ziet mij en roept: 'Oh, dat is Johnny. Maar dat mag wel, dat vind ik helemaal niet erg. Veel plezier!' Hilariteit alom natuurlijk en ik dacht: 'Daar wil ik iets mee gaan doen.'

'Het had nog wel even wat voeten in de aarde voor ik een productiebedrijf en een zender had gevonden die erin geloofden, maar na verloop van tijd konden we beginnen met 'Down met Johnny'. In het begin hielden we het heel klein: we waren aanwezig bij belangrijke momenten in het leven van iemand met Downsyndroom: voor het eerst naar school, voor het eerst op kamers, de eerste werkdag. En dat werkte heel goed. De rest is geschiedenis.'

'Niet gezien of gehoord worden is het ergste wat er is'

Hij vervolgt: 'Het mooie van mensen met Down is dat ze vrij primair kunnen reageren: dingen zijn leuk of stom, mensen zijn aardig of niet. En ze schamen zich niet om dat gewoon te zeggen. Voor veel mensen kan dat een beetje eng zijn, en daar wilde ik iets aan doen. Want Down is natuurlijk helemaal niet eng of raar. Vroeger hadden veel mensen ook het idee dat iemand met Downsyndroom niks kon en eigenlijk geen leven had. Met m'n programma's liet ik zien dat dat onzin is.'

Hebben jouw programma's effecten op de acceptatie en de emancipatie van mensen met Downsyndroom?

De Mol: 'Ik wilde wel iets doen aan het taboe dat er destijds nog was rondom Downsyndroom. Ik denk dat de kracht van televisie bij het grote publiek iets voor elkaar krijgt, dat je anders niet of niet makkelijk kunt bereiken. In die zin heb ik wel het idee dat het beeld, dat het publiek heeft van mensen met Downsyndroom, de laatste jaren positief veranderd is. En als ik daar een kleine bijdrage aan heb kunnen leveren, zou ik dat heel mooi vinden.'

Is alle aandacht goed?

De Mol: 'Er zitten twee kanten aan die aandacht. Onbekend maakt onbemind, en andersom: hoe meer aandacht, des te meer begrip. Maar er zitten

natuurlijk ook mindere kanten aan het Downsyndroom en ik heb ook wel eens de kritiek gekregen dat we alleen aandacht geven aan de upside van Down, de 'goede gevallen'. Ik ben me daar terdege van bewust, maar voor onze programma's kunnen we minder met de 'downside'. Toch denk ik dat we ook de mensen met zwaardere beperkingen door Down helpen, door meer bewustwording en aandacht voor dit syndroom te realiseren. Het gaat om 'gezien worden': erkenning dat je bestaat is volgens mij extreem belangrijk. Niets is zo erg als te worden weggestopt, genegeerd. Ik zie dat ook bij andere goede doelen waar ik voor werk, zoals Het Vergeten Kind.'

Jolande vindt dat baardje maar niks.

Meer begrip voor elkaar

Toen je de Gouden Televiziering ontving voor SynDROOM, gaf je aan dat je vindt dat mensen wel wat aardiger voor elkaar mogen zijn en dat er wat meer zorg en begrip nodig is in de maatschappij. *Waarom vind je dat belangrijk?*

De Mol: 'Ik heb met de paplepel ingegoten gekregen dat je een beetje behoorlijk met je medemens moet omgaan. Dat is allemaal niet zo ingewikkeld: een luisterend oor, een arm om iemand heen, even een knuffel. Het kost niets en levert heel veel op. Als je daar een medemens mee kunt helpen, dan is dat toch een kleine moeite?!'

Wat vond jij het makkelijkste en het moeilijkste van het werken met mensen met Downsyndroom?

De Mol: 'Het leukste is hun spontaniteit en hun openheid. Ook als ze ergens geen zin in hebben, dan zeggen ze gewoon: 'Nee, doe ik niet.' Dan kun je op je kop gaan staan, maar dan doen ze het gewoon niet. Als ik dat op de set zou doen, denken mensen dat ik sterallures heb, maar zij komen er gewoon mee weg. Wat ik lastig vond, was het vele knuffelen. Ik ben zelf ook wel een beetje een knuffelaar, maar in het begin stelde ik niet duidelijk genoeg een grens en toen werd het af en toe een beetje te veel. Maar goed, daar leer je van en dat loste zich wel weer op.'

Heeft het werken met mensen met Downsyndroom jou veranderd?'

De Mol: 'Natuurlijk, je komt in situaties die nooit hetzelfde zijn en altijd anders kunnen uitpakken. Ik leer er elke keer weer van. Het levert je veel positieve energie op en natuurlijk veel nieuwe inzichten in hoe mensen met Downsyndroom denken en functioneren. Dat heeft me zeker veranderd.'

'De kracht van mensen met Downsyndroom is hun authenticiteit. Ze zeggen gewoon wat ze denken. Ik was een keer op pad met een jongen die een grote fan is van Willem II. Wij naar het stadion, waar hij in de rust penalty's mocht schieten. Ik hijs me ondertussen – natuurlijk zonder dat hij het wist – in het pak van de mascotte. Hij het veld op, ik in m'n vermomming een beetje eromheen darren, pak ik de bal en schiet hem zo in het goal. Ik til m'n masker op en zeg: 'Die zat er goed in, zag je dat?' Zegt hij: 'Hee Johnny, ben jij al die jaren die mascotte, dat wist ik helemaal niet!' Dat is toch ontroerend, zo puur?!'

Wat zijn je toekomstplannen?

De Mol: 'Er komt zeker een nieuw seizoen van SynDROOM, ik denk volgend jaar. Waar we ook mee doorgaan, is het SynDROOM Gala. Eind 2015 was de eerste editie: wát een feest was dat! Je krijgt zoveel terug van

Johnny de Mol: 'Een beetje behoorlijk omgaan met je medemens.'

Jolande en Johnny maken een selfie voor haar vriend.

zo'n enorme zaal vol met dolenthousiaste mensen. Zelfs Guus Meeuwis, die echt wel wat gewend is, zei dat hij en z'n hele band dit het allergaafste concert van het jaar vonden!

Aan het einde van het gesprek is er een verrassing voor Johnny: één van z'n Syndroom-sterren, Jolanda, komt langs voor de laatste vraag: *'Kun je nog een leuke anekdote vertellen uit één van je programma's?'*

De Mol: 'Wat ik nooit meer ga vergeten, is jouw gezicht toen ik m'n oude mannetjes-vermomming uitdeed en jij me herkende. Of bijvoorbeeld Toine Vermeulen, ken je die nog? Toine was helemaal gek van de Knight Rider, die jaren 70-serie uit de Verenigde Staten. Hij stond al een keer alleen op Schiphol, op weg naar Californië, zonder ticket of paspoort. Ik heb hem toen meegenomen naar Los Angeles, voor een sterrentour. Rijden we door Beverly Hills, staat David Hasselhoff daar opeens een auto te wassen. En niet zomaar een auto, maar Kitt, z'n robot-auto! Wij naar hem toe, praatje gemaakt. Hij mocht een ritje maken en Hasselhoff had een paar cadeautjes voor hem. Toen we klaar waren, liep Toine nog even naar Kitt en fluistert: 'Als je ooit in Scheveningen bent, moet je me bellen, dan gaan we een ritje maken, oke?'. Hasselhoff hoort dat en schiet helemaal vol, serieus! Wat een mooi moment! Dat vergeet ik nooit meer!' ■

'Hee Johnny, ben jij al die jaren die mascotte?!'